

สรุปข่าวประจำในวันที่ 16 มิ.ย. 64

ข่าวส่งห้องอธิบดี รองอธิบดีกรมป่าไม้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข่าวหนังสือพิมพ์

- คุณแค้นกอสซิป (แนวหน้า วันที่ 16 มิถุนายน 2564 หน้า 13)
- เศรษฐกิจทั่วไทย: เขาพระยาเดินธง ซีพีเอฟดันแบบ'ปลูกป่า' (ฐานเศรษฐกิจ วันที่ 17-19 มิถุนายน 2564 หน้า 10)
- ภาพข่าว: ตรวจเยี่ยม (ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 17-20 มิถุนายน 2564 หน้า 19)
- เติลนิวลก่อนขึ้นแท่น: แก๊งเจาะบาดาลป่าสงวน (เติลนิวล วันที่ 16 มิถุนายน 2564 หน้า 11)
- 'ป่าอยู่ดี-คนมีที่ทำกิน' มุมมอง'อนุรักษ์'ถึงเวลาเปลี่ยน (แนวหน้า วันที่ 16 มิถุนายน 2564 หน้า 17)
- ปปช.เปิดไหม้ไลน์-สาร15คดีใหญ่ (ข่าวสด วันที่ 16 มิถุนายน 2564 หน้า 7)

ข่าวเว็บไซต์

คุณแค้น (แนวหน้า 16 มิถุนายน 2564)

<https://www.naewna.com/lady/580473>

'ป่าอยู่ดี-คนมีที่ทำกิน' มุมมอง'อนุรักษ์'ถึงเวลาเปลี่ยน (แนวหน้า 16 มิถุนายน 2564)

<https://www.naewna.com/local/580451>

●● สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
สยามบรมราชกุมารี พระราชทาน
พระราชวโรกาสให้ บุญญนิตย์ วงศ์รักมิตร
และคณะผู้บริหารการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย เข้าเฝ้าฯทูลเกล้าฯ ถวายเงิน
เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน
ร.ร.สอนคนตาบอดพระมหาไถ่พัทยาใน
พระราชูปถัมภ์ฯ เพื่อจัดทำระบบไฟฟ้าจาก
พลังงานแสงอาทิตย์ 23 มิ.ย. 14.00 น.
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวัง
ดุสิต..●●ร.ท.ชนินทร์-จณา วรณศิริ
บริจาคเงินสมทบทุนมูลนิธิรามาริบัติฯ เพื่อ
สนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ช่วยเหลือ
ผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยมี
ศ.นพ.สุรเดช หงส์อิง เป็นผู้รับมอบ..
●● อดีตฯ นุชดำรงค์ อธิปัตกรรมปาไม้
พร้อมผู้บริหารกรม ไปบริจาคเงินเพื่อจัดซื้อ
เครื่องผลิตออกซิเจนให้ รพ.ธรรมศาสตร์
เฉลิมพระเกียรติ และส่งจิตอาสาช่วย
บริการฉีดวัคซีน ณ ยิม 4 ม.ธรรมศาสตร์
ด้วย..●● ด้วยเกิดวันเดียวกัน คมกฤช
ตันตระวานิชย์ และ วรณา ตันวงศ์वाल
เมื่อ 7 ปีที่แล้วเคยฉลองวันเกิดพร้อมกัน
ที่นอร์เวย์กับเพื่อนๆ ชาว LSP#2 มาปีนี้
เพื่อนๆ จะนัดเลี้ยงอากี้ติดสถานการณ์โควิด
เลยเปลี่ยนเป็นฉลองทิพย์ทางไลน์กลุ่มกัน

ไปก่อน..●● **สุณี เสรีภาณุ รองปล.กก.**
บมจ.แม็คกรุ๊ป (MC) แจ้างแต่งตั้ง เจมส์
ริชาร์ด อมตวิวัฒน์ เข้าร่วมทีมบริหาร
ของบริษัท ในตำแหน่งรักษาการประธาน
เจ้าหน้าที่บริหาร..●● มัลลิกา พุฒิชชาติ
นายกเหล่ากาชาด จ.ศรีสะเกษ ตรวจเยี่ยม
และมอบถุงกาชาดที่บรรจุสิ่งของพร้อมใช้
สำหรับผู้ติดเชื้อที่เข้ารับการรักษา โดย
ได้รับการบริจาคจากชมรมและเอกชน
ณ รพ.อุทุมพรพิสัย..●● ชื่นชมองค์การสวน
สัตว์ฯ ที่ได้นำนักเรียนพันธุ์ไทย 14 ตัว
จากสวนสัตว์นครราชสีมา เพาะเลี้ยงและ
ฝึกนำมาปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ในพื้นที่ชุ่มน้ำ
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ให้สามารถคืนถิ่นกลับสู่
ธรรมชาติ ปัจจุบันพบว่ามึนนักเรียนพันธุ์
ไทย มีชีวิตรอดขยายพันธุ์อยู่ตามธรรมชาติ
จำนวน 133 ตัว..●● สุภาพ กัตัญญ
วันเกิดปีนี้ เข้านิมนต์พระมารับสังฆทานที่บ้าน
แล้วเย็นฉลองกับครอบครัวแบบอบอุ่น
พร้อมอ่านไลน์ที่มีมิตรสหายส่งมาอวยพร
คับคั่ง..●● อนุโมนานบุญกับ ดร.วรรณศิริ
ตั้งคารวคุณ พร้อมลูกหลานคุณแม่
เพ็ญประภา ตั้งคารวคุณ และมิตรสหาย
ร่วมสมทบทุนสร้างห้องผู้ป่วยอาการหนัก
คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล..●● ครอบครัว
กาญจนาชูศักดิ์ ร่วมบริจาคเครื่องช่วยหายใจ
จำนวน 3 เครื่องให้ รพ.กลาง ผ่าน
พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง ผู้ว่าฯ กทม. ...●●

น้องใหม่

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นายจิระศักดิ์ ชูความดี รองอธิบดี กรมป่าไม้ พร้อมคณะผู้บริหารของกรมป่าไม้ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ “ซีพีเอฟ รักษ์นิเวศ ลุ่มน้ำป่าสัก เขาพระยาเดินธง” ต.พัฒนานิคม อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี เพื่อติดตามความคืบหน้าการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่า โดยมีนายภูมิรักษ์ บุญบันดาร์ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 5 (สระบุรี) นายสุธี สมุหระประภูต ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการหน่วยงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) หรือซีพีเอฟ และคณะทำงานโครงการฯ ร่วมให้ข้อมูล

รองอธิบดีกรมป่าไม้ กล่าวภายหลังการตรวจเยี่ยมว่า เป็นโครงการแรกที่ภาคเอกชนมีส่วนร่วมดำเนินการครบทั้งกระบวนการ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ สำรวจพื้นที่ ศึกษารูปแบบการปลูกป่า วางแผนการปลูกป่า การดูแลให้ต้นไม้ในพื้นที่เติบโต จนถึงกระบวนการเก็บข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์ เพื่อเป็นฐานข้อมูลเปรียบเทียบ โดยมีเจ้าหน้าที่ของซีพีเอฟติดตามการดำเนินโครงการอย่างใกล้ชิด ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างจริงจัง

นอกจากนี้ผืนป่าที่นี้ ยังเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูป่า ที่สามารถเป็นต้นแบบให้กับพื้นที่อื่นๆ และอยากเชิญชวนภาคเอกชนให้เข้ามาช่วยกันอนุรักษ์และฟื้นฟูป่า เพราะเรื่องนี้มีความสำคัญมาก ในการช่วยแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงการ “ซีพีเอฟ รักษ์นิเวศ ลุ่มน้ำป่าสัก เขาพระยาเดินธง” เป็นความร่วมมือ 3 ประสาน ระหว่างกรมป่าไม้ ซีพีเอฟ และชุมชนรอบพื้นที่เขาพระยาเดินธง โดยระยะที่หนึ่ง (ปี 2559-2563) สามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูป่ารวม 5,971 ไร่ ปัจจุบันเข้าสู่การดำเนินงานระยะที่สอง (ปี 2564-2568) มีเป้าหมายอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่า และเพิ่มพื้นที่ป่าที่ปลูกใหม่เป็น 7,000 ไร่

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: การตลาด/สังคม

วันที่: พุธที่ 17 - อาทิตย์ 20 มิถุนายน 2564

ปีที่: 44

ฉบับที่: 5367

หน้า: 19(ขวา)

Col.Inch: 9.26

Ad Value: 12,501

PRValue (x3): 37,503

คลิป: สีสี่

ภาพข่าว: ตรวจเยี่ยม

ตรวจเยี่ยม - จิระศักดิ์ ชูความดี รองอธิบดีกรมป่าไม้ พร้อมคณะ
ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ “ซีพีเอฟ รักษ์นิเวศ ลุ่มน้ำป่าสัก เขาพระยา
เดินธง” จ.ลพบุรี โดยมี ภูมิรักษ์ บุญบันดาร์ ผอ.สำนักจัดการทรัพยากร
ป่าไม้ที่ 5 (สระบุรี) พร้อมด้วย ถนอมพงษ์ สังข์ธูป, สุวิ สมุทรประภูต
และคณะทำงานโครงการซีพีเอฟ รักษ์นิเวศ ลุ่มน้ำป่าสักฯ

เดลินิวส์ ก่อนขึ้นแท่น

●แก๊งเจาะบาดาลป่าสงวน

เมื่อ เวลา 12.00 น. วันที่ 14 มิ.ย.

พ.ต.อ.ศานูวงศ์ คงอินทร์ ผกก.4 กก.ปทส.
พร้อม ดช.ด.33, ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่
หน่วยป้องกันรักษาป่าที่ ชม.13 (สันป่าตอง)
พร้อมกำลังร่วมจับนายณัฐวุฒิ ทาเมืองแก้ว

อายุ 46 ปี เจ้าของกิจการเจาะน้ำบาดาล, นาย
อินทร์สม อินแก้ว อายุ 54 ปี, นายรัชชัย
ศรีษะน้อย อายุ 30 ปี, นายชยพงศ์ อินแก้ว
อายุ 25 ปี, นายสุภกิตต์ อินแก้ว อายุ 19 ปี
และนายชาญชัย นกแด อายุ 18 ปี พร้อม
ของกลางรถสิบล้อติดตั้งอุปกรณ์เจาะน้ำ
บาดาลยี่ห้อฟอร์ด สีส้ม ไม่ติดทะเบียน สืบ
เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้เบาะแสว่ากลุ่มผู้ต้องหา
มีพฤติกรรมลักลอบเจาะน้ำบาดาลจนทำให้
ทรัพยากรธรรมชาติเสียหายจึงวางแผนและ
เข้าจับได้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ขาน
และป่าแม่วาง หมู่ 10 บ้านห้วยแก้ว ต.คอน
เปา อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่ สอบสวนผู้ต้องหา
รับว่า ได้รับการว่าจ้างให้เจาะน้ำบาดาลเพื่อใช้
ในโครงการสร้างบ้านพักตากอากาศโดยผู้ว่า
จ้างอ้างว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ เบื้องต้นแจ้ง
ขอหากุมตัวส่งพนักงานสอบสวนสภ.แม่วาง
จ.เชียงใหม่ ดำเนินคดีต่อไป.

‘ป่าอยู่ดี-คนมีที่ทำกิน’ มุมมอง ‘อนุรักษ์’ ถึงเวลาเปลี่ยน

“คนกับป่า” เป็นหนึ่งในประเด็นที่มีความขัดแย้งตลอดมา ระหว่างฝ่ายรัฐที่มองว่าป่าจะอุดมสมบูรณ์ได้ต้องไม่มีมนุษย์อาศัยอยู่ นำไปสู่การจับกุมผู้ถูกกล่าวหาว่าบุกรุกกับฝ่ายชาวบ้านตลอดจนนักวิชาการและภาคประชาสังคมที่พยายามย้าว่าปัจจุบันกระแสโลกได้เปลี่ยนไปแล้วและมีชุดความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งพบว่าคนสามารถใช้ประโยชน์จากป่าพร้อมไปกับการอนุรักษ์ป่าได้หากมีการกำหนดกติกาบางอย่าง โดยเมื่อเร็วๆ นี้ มีการเสวนา (ออนไลน์) เรื่อง “7 ปี ทวงคืนผืนป่า สู้ไปแห่งการเดินหน้าแก้ปัญหาที่ดิน” มีวิทยากรหลายท่านร่วมสะท้อนปัญหาและหาทางออก

สมชาติ รัชชสองพลู ชาวกะเหรี่ยงบ้านกลาง จ.ลำปาง ยกตัวอย่าง นโยบายทวงคืนผืนป่า ที่ดำเนินการในยุครัฐบาลทหารคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือคนที่มิ่วติชีวิตอยู่กับป่า ซึ่งชาวบ้านนั้นดำรงชีวิตด้วยการทำเกษตรแบบดั้งเดิม รวมถึงการประกาศพื้นที่อนุรักษ์เพิ่มแล้วไปทำที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของชาวบ้าน ก็เป็นอีกเรื่องที่ชาวบ้านได้รับผลกระทบอย่างมาก

“ใน จ.ลำปาง มีการนิวัติแสงเดือน (แสงเดือน ดินยอด) ไปปลูกยางพาราโดยนโยบายของนายกฯ ทักษิณ (ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีช่วงปี 2544-2549)

แล้วถูกแจ้งข้อหาว่าบุกรุกป่า แต่ว่าท้ายที่สุดแล้วเราพิสูจน์กันแล้ว คุณแสงเดือนซึ่งอยู่ อ.จาว เราพิสูจน์กันแล้ว อุทยานแล้วก็มีคณะกรรมการจากพี-มูฟ (P-Move ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม) เข้าไปตรวจสอบแล้วไม่ได้บุกรุก แล้วก็มีหลักฐานในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน แต่ว่าท้ายที่สุดคุณแสงเดือน ดินยอด ถูกแจ้งข้อหาบุกรุกป่า” สมชาติ ระบุ

สมชาติ กล่าวต่อไปว่า กรณีข้างต้นนี้ชัดเจน แสงเดือนนั้นเป็นเพียงชาวบ้านฐานะยากจน ทำการเกษตรแบบกึ่งนี้ยืมเงินมาลงทุนปลูกยางพารา ซึ่งหลังพบชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบทำนองเดียวกันอีกหลายราย โดยเฉพาะชาวกะเหรี่ยงที่ดำรงชีวิตด้วยการทำไร่หมุนเวียน เนื่องจากทางอุทยานมองว่าไร่หมุนเวียนคือป่า เนื่องจากไร่ที่ทำในปีที่แล้วปล่อยทิ้งไว้ 4-5 ปี พื้นที่นั้นก็จะคืนสภาพเหมือนกับเป็นป่า

โดยทางอุทยานใช้คำว่าขอคืน ซึ่งชาวบ้านรายใดที่ไม่มีอำนาจต่อรองก็ต้องคืน แต่หากเป็นชาวบ้านที่รวมกันเป็นเครือข่ายก็มีการต่อรองเพื่อขอพิสูจน์ว่าเป็นพื้นที่ทำประโยชน์แต่เดิมมานานแล้ว ดังนั้นข้อเสนอคือ “ให้มีการสำรวจจริงวัดพื้นที่โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐกับชาวบ้าน” เพื่อกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนว่าไร่หมุนเวียนของชาวบ้านกับป่าอะไรอยู่จุดไหน และทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

เล่าฟุ้ง บัณฑิตเทอดสกุล ผู้ประสานงานศูนย์กฎหมายสิทธิชุมชน กล่าวว่า การใช้อำนาจและวิธีการทางทหารเข้าไปจัดการประเด็นป่าไม้ ผลที่ได้ก็ไม่ได้ทำให้พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั่วประเทศตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ กล่าวคือ ในปี 2556 มีพื้นที่ป่าอยู่ร้อยละ 31.57 จากนั้นในปี 2560 มีพื้นที่ป่าอยู่ร้อยละ 31.58 แทบไม่ได้เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใดเมื่อเทียบกับปัญหาที่ชาวบ้านได้รับ

นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ไม่ค่อยถูกพูดถึงเท่าที่ควร อาทิ ในการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2564 กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ทั้ง 2 กรม ได้งบประมาณรวมกันประมาณ 1.6 หมื่นล้านบาท ในจำนวนนี้ราวร้อยละ 60 เป็นงบบุคลากร รวมถึงงบด้านอนุรักษ์ป่า ในขณะที่งบประมาณสำหรับการแก้ไขปัญหาที่ดินถูกจัดสรรให้น้อยมาก ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานไม่สามารถดำเนินการได้

“การใช้วิธีการ เครื่องไม้เครื่องมือและทัศนคติเหล่านี้มันไม่ได้ทำให้สังคมไทยได้พื้นที่ป่าขึ้นมา ไม่ได้นำไปสู่อะไรเลย มันมีแต่จะสร้างความสูญเสีย ระบบเศรษฐกิจที่เราควรจะใช้พื้นที่ป่าให้เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อระบบนิเวศ แต่ว่าเราไม่ได้ใช้ แต่เรากลับใช้วิธีการว่า การที่ชุมชนเข้าไปใช้พื้นที่ป่าในรูปแบบใดก็ได้แล้วแต่เป็นความผิดและต้องทวงคืน เหล่านี้ถือว่าเป็นปัญหา” เล่าฟุ้ง กล่าว

ผศ.ดร.ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ อาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งข้อสังเกตว่า ในขณะที่กระแสโลกมีการพูดถึงเรื่องสิทธิชุมชน สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แต่สำหรับประเทศไทยนั้นทั้งกฎหมายและวิถีคิดของผู้ใช้อำนาจด้านการอนุรักษ์ยังไม่เปลี่ยน และย้ำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้นั้นเป็นเรื่องสำคัญ” การมีส่วนร่วมคือการตรวจสอบได้ ซึ่งที่ผ่านมาได้ถูกพิสูจน์แล้วในหลายพื้นที่และหลายประเทศ ว่ามีประสิทธิภาพมากกว่าการให้รัฐเป็นผู้จัดการทรัพยากรเพียงฝ่ายเดียว

“เรามีความรู้ในการจัดการป่าเยอะแยะมากมาย แต่รัฐเลือกใช้ความรู้แบบนิเวศวิทยากระแสหลัก ซึ่งความรู้แบบนี้คือแยกมนุษย์ออกจากธรรมชาติ เมื่อเอามาจัดการป่ามันก็เลยมีลักษณะแยกคนออกจากป่า ผมคิดว่าความรู้การจัดการป่า สังคมเราไม่ได้ับจนถึงขั้นเลือกทางเดียวแบบที่รัฐกำลังทำอยู่ ผมเสนอให้หาความรู้อื่นๆ ซึ่งมันมีอยู่หลากหลาย ยอมรับการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ระหว่างคนกับป่า ป่าสมบูรณ์คนไม่ยากจนเราสามารถทำได้ ไม่ใช่จัดการแบบที่ผ่านมาป่าสมบูรณ์แต่คนยากจน” อาจารย์ไชยณรงค์ กล่าว

พรพนา ก้วยเจริญ กลุ่มจับตาปัญหาที่ดิน เสนอแนะว่า ต้องมีกลไกค้นหาข้อมูล เช่น จำนวนพื้นที่ที่ถูกยึดมีเท่าใด หากรัฐบาลต้องการออกกฎหมายหรือนโยบายใหม่มารับรองการทำกินในพื้นที่ป่า เพื่อให้ไม่เสียโอกาสในการแก้ไขปัญหาและการพิจารณาจะอย่างไร จะใช้เกณฑ์ใดบอกว่าใครเป็นนายทุน หรือจะสืบสาวประวัติศาสตร์ของที่ดินอย่างไร ซึ่งกลไกนี้ต้องมีองค์ประกอบที่หลากหลาย ไม่ใช่เพียงหน่วยงานภาครัฐฝ่ายเดียว ข้อมูลต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ รวมถึงในระหว่างพิสูจน์สิทธิ จะทำอย่างไรกับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบไปแล้ว

“ทำอย่างไรที่จะทำให้เห็นประเด็นปัญหา สาขากลุ่มชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบและแนวทางที่จะแก้ไข แล้วต้องเอาพหุกฎหมายขึ้นมาแก้ คือชาวบ้านกลุ่มนี้ได้เสียสิทธิไปแล้ว กลับไปทำกินไม่ได้ แล้วยุคโควิดวิกฤติแบบนี้รัฐบาลควรมีนโยบายในเรื่องของการให้เขาได้กลับไปทำกินอย่างน้อยก็คือฟื้นฟูเศรษฐกิจ อันนี้ก็ควรเป็นอันหนึ่งซึ่งในฝ่ายนโยบาย ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งทาง สส. ก็คือสภาโดยตรงในขณะนี้” พรพนา กล่าว

ปิดท้ายด้วย สาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) จังหวัดตรัง พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะคณะกรรมการธิการ (กมธ.) การที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร กล่าวว่า นโยบายทวงคืนผืนป่า กล่าวว่า ในยุคก่อนหน้านโยบายทวงคืนผืนป่าโดย คสช. นโยบายที่ดินของรัฐบาลในอดีตค่อนข้างดำเนินมาด้วยดีแล้ว เช่น ในปี 2554 ที่พรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาล มีการวางนโยบาย “โฉนดชุมชน” รวมถึงเริ่มจัดตั้ง “ธนาคารที่ดิน” และยุคหลังจากนั้นนโยบายก็มีความใกล้เคียงกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อคำสั่ง คสช. ที่ 64/2557 เรื่องนโยบายทวงคืนผืนป่า ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก จึงมีการออกคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ขึ้นมาโดยเน้นให้จัดการกับนายทุน แต่ก็ยังพบปัญหาคือ นโยบายทวงคืนผืนป่ากำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรายงานความคืบหน้าต่อ คสช.

ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจึงทำงานภายใต้ความกดดันเพราะในเวลานั้นทุกภาคส่วนต้องยอมรับอำนาจ คสช. ในฐานะรัฐาธิปัตย์ แม้ว่าเจ้าหน้าที่เองก็ไม่เข้าใจความซับซ้อนของปัญหา ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลก่อนๆ ที่พยายามแก้ไขปัญหาก็ตาม

สาทิตย์ เสนอแนะทางแก้ปัญหาไว้ 2 ส่วน คือ 1.กรณีที่เป็นคดีความไปแล้ว ในอดีตเคยมีกรณีที่ย้ายการใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมาย สิ่งไม่พ้องหากเรื่องนั้นไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แต่เรื่องนี้จะทำให้หากมีการสั่งการทางนโยบายซึ่งรัฐบาลมองเห็นปัญหา เช่น กำหนดให้รวบรวมข้อมูลของแต่ละคดีว่าคดีใดไปถึงขั้นตอนไหนบ้าง หากเป็นคดีที่ยังไปไม่ถึงอัยการ หรือไปถึงอัยการแล้วแต่ยังไม่ถึงศาล และเป็นคดีของคนจน คดีที่อยู่ในระหว่างโต้แย้งเรื่องสิทธิ หรืออยู่ในกระบวนการแก้ไขปัญหา จะสามารถทำได้หรือไม่โดยให้อัยการสั่งไม่ฟ้อง

กับ 2.นโยบายที่รัฐบาลดำเนินการผ่านกลไกคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) หรือนโยบายแก้ปัญหาที่ดินทำกินในที่สาธารณะต่างๆ เรื่องนี้ต้องดำเนินการต่อไป หากพบว่าใครเป็นคนจนไม่มีที่ไปจริง นโยบายเหล่านี้ต้องถูกนำไปใช้ ให้คนยากจนดังกล่าวหลุดออกจากนโยบายทวงคืนผืนป่า อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าในการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2565

พบว่า งบที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของประชาชนนั้นถูกตัดไปเป็นจำนวนมาก รวมถึงสำนักงาน คทช. ก็ไม่มีงบประมาณที่จะไปดำเนินการด้วย แต่นโยบาย คทช. เมื่อมีมาแล้วก็ต้องดำเนินการต่อไปควบคู่กับการแก้ไขปัญหาที่ดินที่เกิดจากนโยบายทวงคืนผืนป่า เพราะไม่มีทางเลือกอื่น เพราะหากปล่อยไปเช่นนี้ ความสลับซับซ้อนเรื่องที่ดินจะกลายเป็นชนวนความขัดแย้งที่รุนแรงได้มากที่สุดซึ่งไม่อยากเห็นสิ่งนั้นเกิดขึ้น

“ปัญหานี้มันใหญ่เกินกว่าที่จะให้ใครกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมาตัดสินใจ มันเป็นปัญหาระดับชาติที่รัฐบาลต้องทำร่วมกับทุกภาคส่วน” สาทิตย์ กล่าวในท้ายที่สุด

“โฉนดชุมชน” เป็นนโยบายรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์สมัยที่นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี (ปี 2552-2554) เป็นการนำที่ดินที่มีลักษณะเป็นป่าเสื่อมโทรมมาจัดสรรให้ประชาชนเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน โดยถือครองร่วมในลักษณะชุมชน มีคณะกรรมการ

ชุมชนเป็นผู้ดูแล ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของปัจเจกบุคคล เพื่อป้องกันไม่ให้นำที่ดินไปขายให้กับบุคคลภายนอกชุมชน แต่สามารถส่งมอบเป็นมรดกให้กับทายาทตามกฎหมายได้ ส่วน “ธนาคารที่ดิน” นั้นเกิดขึ้นมาในฐานะสถาบันการเงินที่สนับสนุนการจัดหาที่ดินให้กับผู้มีรายได้น้อย

ปปช.เปิดไทม์ไลน์-สง่างามคดีใหญ่

เมื่อวันที่ 14 มิ.ย. ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) สนามบินน้ำ นาวารวิทย์ สุขบุญ เลขานุการคณะกรรมการ ป.ป.ช. แถลงว่า ภาพรวมคดีทั้งหมดในปีงบประมาณ 2564 (ค.ศ.2563-พ.ศ.2564) มีเรื่องร้องเรียนกล่าวหา 4,920 เรื่อง ซึ่งมีคดีอย่างน้อย 8,000-9,000 คดีที่เกิดขึ้นก่อน 21 ก.ค.2561 ตาม พ.ร.บ.ปปช.จะต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน 22 ก.ค.2564 คาดว่าจะทำแล้วเสร็จตามเป้าหมาย 90% แต่เนื่องจากมีสถานการณ์โควิด-19 บางคดีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจเข้ามาให้การได้ อาจมีล่าช้าไปบ้าง แต่จะพยายามให้เสร็จภายใน ก.ย.2564 เบื้องต้นมีประมาณ 10 คดี

ส่วนความคืบหน้า 15 คดีสำคัญ คือ 1.คดีทุจริตการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยของประเทศ ปี 2556 ป.ป.ช.แถลงข่าวเมื่อส.ค.2563 เห็นว่า ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาตกไป 2.คดีการปราศรัยของกลุ่ม นปช. ปี 2557 ป.ป.ช.แถลงข่าวเมื่อปี 2563 ชี้มูลความผิดบุคคลที่เกี่ยวข้องไปแล้ว 3.คดีทุจริตก่อสร้างฝายและเพาะชำปลูกหญ้าแฝกตามโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรดินและป่าไม้ (ฝายแม้ว) ชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว ส่วนนักการเมือง พยานหลักฐานไม่เพียงพอ

4.คดีการอนุญาตเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการเหมืองแร่ทองคำชาติเหนือ ป.ป.ช.มีมติชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องเมื่อปี 2563 5.คดีเงินทองวัน มีคดีทั้งสิ้น 98 คดี ทำเสร็จแล้ว 52 คดี เหลืออยู่ 46 คดี เป้าหมายต้องเสร็จ 22 ก.ค.2564 มี 5 คดีที่ได้รับรายงานอาจล่าช้าไปบ้าง แต่จะเสร็จภายในก.ย.2564

6.คดีจัดซื้อเครื่องตรวจหาวัตถุระเบิด GT200 และอัลฟา 6 มี 33 คดี เสร็จแล้ว 7 คดี อยู่ระหว่างดำเนินการ 26 คดี ที่ต้องเสร็จภายใน 22 ก.ค.2564 7.คดีทุจริตสร้างสนามกีฬาฟุตบอล มี 28 คดี เสร็จแล้ว 7 คดี เหลือ 21 คดี โดย 7 คดีที่เสร็จไป มีผู้ถูกกล่าวหา 85 ราย โดยอัยการสูงสุดเห็นชอบฟ้องผู้ถูกกล่าวหาแล้ว

8.คดีทุจริตเรียกรับเงินจากผู้นำเข้าเครื่องขนต่อสระทำให้ผู้นำเข้าเสียภาษีน้อยลง (คดีภาษีรถบรรทุก) ชี้มูลความผิดแล้ว ขั้นตอนอยู่ในชั้นศาล

9.คดีทุจริตการทำสัญญาซื้อขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (จีทูจี) ภาค 2 มีนักการเมือง และผู้ถูกกล่าวหา 71 ราย ได้สวนพยานไปแล้ว 90 ราย และอยู่ระหว่างพิจารณาแจ้งข้อกล่าวหา คาดว่าจะเสร็จในปี 2565 10.คดีทุจริตการทำสัญญาซื้อขายมันสำปะหลังแบบจีทูจี มีผู้ถูกกล่าวหา 81 ราย แจ้งข้อกล่าวหาไปแล้ว และมีพยานอย่างน้อย 75 ราย คาดว่าจะเสร็จต้นปี 2565 11.คดีทุจริตออกโฉนดที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติเขาวงก-ป่าเขาเมือง และในเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ มีผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูง 29 ราย คาดว่าจะสรุปสำนวนเสร็จในเดือนมิ.ย. และนำเสนอเข้าที่ประชุมปปช. ก่อน 22 ก.ค.2564 12.คดีทุจริตออกโฉนดที่ดิน ต.เขากระรอน อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขานาคเกิด มีผู้เกี่ยวข้อง 24 ราย คาดว่าจะสรุปภายในเดือนมิ.ย. และเสนอเข้าที่ประชุมปปช. ก่อน 22 ก.ค.2564 13.คดีทุจริตออกโฉนดที่ดินทับซ้อนเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาเตียน และป่าเขื่อนล้น อ.สีกวี่ จ.นครราชสีมา มีเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง 9 ราย สรุปสำนวนเสร็จแล้ว ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนจัดหาระเบิดที่ประชุมปปช.พิจารณา

14.คดีทุจริตในโครงการจัดหาที่ดินเพื่อปลูกปาล์มและผลิตน้ำมันปาล์มในประเทศอินโดนีเซีย หรือคดีปาล์มอินโดฯ คดีนี้เป็นมหาภพ มีผู้ถูกกล่าวหา 16 ราย แจ้งข้อกล่าวหาไปหมดแล้ว ขณะนี้จะมีการฟ้องเพิ่มเติมอีก และมีภาคเอกชนเพิ่มเติม ร้องการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ ทำให้สะดวก ไม่ค่อยราบรื่น แต่จะเสร็จในก.ย.2564

15.คดีทุจริตซื้อขายเครื่องบินลำสำหรับเครื่องบิน Boeing B777-200ER ของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) หรือคดีโรลด์รอยซ์ มีผู้ถูกกล่าวหา 25 ราย เป็นเรื่องเกิดขึ้นนานมาก แต่เพิ่งมาร้องเรียนตอนหลัง ขั้นตอนอยู่ระหว่างรวบรวมพยานหลักฐานอยู่ และสรุป คาดว่าเสร็จในเดือนก.ค.2564

คุณแทน : 16 มิถุนายน 2564 <https://www.naewna.com/lady/580473>

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม บัญญุนิย์ วงศ์รักมิตร ร.ท.ชนินทร์-จณา วรธณ
ดิษฐ์ ศ.นพ.สุรเดช หงส์อิง อติสร นุชดำรงค์ คมกฤษ ตันตระกูลดิษฐ์ วรธนา ตันวงศ์วาล สุณี เสรีภาณุ เจมส์ ริชาร์ด อมต
วิวัฒน์ มัลลิกา พุฒิชติ สุภาพ กตัญญู ดร.วรรณศิริ ตั้งคารวคุณ เพ็ญประภา ตั้งคารวคุณ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชวโรกาสให้ บุญญ
 นิตย์ วงศ์รัถมิตรและคณะผู้บริหารการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เข้าเฝ้าฯทูลเกล้าฯ ถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล
 สมทบทุน รร.สอนคนตาบอดพระมหาไถ่พิทยานในพระราชูปถัมภ์ฯ เพื่อจัดทำระบบไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ 23 มิ.ย.

14.00 น. ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต

ร.ท.พินิทร-จณา วรณดิษฐ์ บริจาคเงินสมทบทุนมูลนิธิรามาริบัติฯ เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ช่วยเหลือผู้ป่วยติด
เชื้อไวรัสโควิด-19 โดยมี ศ.นพ.สุรเดช หงส์อิง เป็นผู้รับมอบ

อดีต ร.นุชดำรงค์ อธิบดีกรมป่าไม้ พร้อมผู้บริหารกรม ไปบริจาคเงินเพื่อจัดซื้อเครื่องผลิตออกซิเจนให้ รพ.ธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ และส่งจิตอาสาช่วยบริการฉีดวัคซีน ณ ยิม 4 ม.ธรรมศาสตร์ด้วย

ด้วยเกิดวันเดียวกัน คมกฤษ ต้นตระกูลวานิชย์ และ วรธนา ต้นวงศ์वालเมื่อ 7 ปีที่แล้วเคยฉลองวันเกิดพร้อมกันที่นอร์เวย์กับเพื่อนๆ ชาว LSP#2 มาปีนี้เพื่อนๆ จะนัดเลี้ยงอิกก็ติดสถานการณ์โควิดเลยเปลี่ยนเป็นฉลองทิพย์ทางไลน์กลุ่มกันไปก่อน..

สุณี เสรีภานุ รองปธ.กก.บมจ.แม็คกรุ๊ป (MC) แจ้งแต่งตั้ง เจมส์ ริชาร์ด อมตวิวัฒน์ เข้าร่วมทีมบริหารของบริษัท ในตำแหน่ง
รักษาการประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

มัลลิกา พุฒิชชาติ นายกเหล่ากาชาด จ.ศรีสะเกษ ตรวจเยี่ยมและมอบถุงกาชาดที่บรรจุน้ำดื่มพร้อมใช้สำหรับผู้ติดเชื้อที่เข้ารับการรักษา โดยได้รับการบริจาคจากชมรมและเอกชน รพ.อุทุมพรพิสัย

ขึ้นชมองค์การสวนสัตว์ฯ ที่ได้นานกระเรียนพันธุ์ไทย 14 ตัว จากสวนสัตว์นครราชสีมา เพาะเลี้ยงและฝึกนำมาปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ ในพื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจรเข้มาก อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ให้สามารถคืนถิ่นกลับสู่ธรรมชาติ ปัจจุบันพบว่ามีนกกระเรียนพันธุ์ไทย มีชีวิตรอดขยายพันธุ์อยู่ตามธรรมชาติจำนวน 133 ตัว

สุขภาพ กตัญญูวันเกิดปีนี้ เข้านิมนต์พระมารับสังฆทานที่บ้านแล้วเย็นฉลองกับครอบครัวแบบอบอุ่น พร้อมอ่านไลน์ที่มีตรสหาย
ส่งมาอวยพรคับคั่ง

อนุโมทนาบุญกับ ดร.วรรณศิริตั้งคารวคุณ พร้อมลูกหลานคุณแม่เพ็ญประภา ตั้งคารวคุณ และมิตรสหายร่วมสมทบทุนสร้าง
ห้องผู้ป่วยอาการหนักคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล

ครอบครัวกาญจนาชูศักดิ์ ร่วมบริจาคเครื่องช่วยหายใจจำนวน 3 เครื่องให้ รพ.กลาง ผ่าน พล.ต.อ.อัศวิน ขวัญเมือง ผู้ว่าฯ กทม.

‘ป่าอยู่ดี-คนมีที่ทำกิน’ มุมมอง‘อนุรักษ์’ถึงเวลาเปลี่ยน วันพุธ ที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2564

ชาวกะเหรี่ยงบ้านกลาง ป่า คน นโยบายทวงคืนผืนป่า <https://www.naewna.com/local/580451>

“คนกับป่า” เป็นหนึ่งในประเด็นที่มีความขัดแย้งตลอดมา ระหว่างฝ่ายรัฐที่มองว่าป่าจะอุดมสมบูรณ์ได้ต้องไม่มีมนุษย์อาศัยอยู่ นำไปสู่การจับกุมผู้ถูกกล่าวหาว่าบุกรุก กับฝ่ายชาวบ้านตลอดจนนักวิชาการและภาคประชาสังคมที่พยายามย้าว่าปัจจุบัน กระแสโลกได้เปลี่ยนไปแล้วและมีชุดความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งพบว่าคนสามารถใช้ประโยชน์จากป่าพร้อมไปกับการอนุรักษ์ป่า ได้หากมีการกำหนดกติกาบางอย่าง โดยเมื่อเร็วๆ นี้ มีการเสวนา (ออนไลน์) เรื่อง“7 ปี ทวงคืนผืนป่า สู้ปีแห่งการเดินหน้า แก้ปัญหาที่ดิน” มีวิทยากรหลายท่านร่วมสะท้อนปัญหาและหาทางออก

สมชาติ รักษ์สองพลู ชาวกะเหรี่ยงบ้านกลาง จ.ลำปาง ยกตัวอย่าง นโยบายทวงคืนผืนป่า ที่ดำเนินการในยุครัฐบาลทหารคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือคนที่มีวิถีชีวิตอยู่กับป่า ซึ่งชาวบ้านนั้นดำรงชีวิตด้วยการทำเกษตรแบบดั้งเดิม รวมถึงการประกาศพื้นที่อนุรักษ์เพิ่มแล้วไปทำที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของชาวบ้าน ก็เป็นอีกเรื่องที่ชาวบ้านได้รับผลกระทบอย่างมาก

“ใน จ.ลำปาง มีกรณีพี่แสงเดือน (แสงเดือนดินยอด) ไปปลูกยางพาราโดยนโยบายของนายทัก ทักชิน(ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีช่วงปี 2544-2549) แล้วถูกแจ้งข้อหาว่าบุกรุกป่า แต่ว่าท้ายที่สุดแล้วเราพิสูจน์กันแล้ว คุณแสงเดือนซึ่งอยู่ อ.งาว เราพิสูจน์กันแล้ว อุทยานแล้วก็มีคณะกรรมการจากพี-มูฟ (P-Move ขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม) เข้าไปตรวจสอบแล้วไม่ได้บุกรุก แล้วก็มีหลักฐานในการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน แต่ท้ายที่สุดคุณแสงเดือน ดินยอด ถูกแจ้งข้อหาบุกรุกป่า” สมชาติ ระบุ

สมชาติ กล่าวต่อไปว่า กรณีข้างต้นนี้ชัดเจน แสงเดือนนั้นเป็นเพียงชาวบ้านฐานะยากจน ทำการเกษตรแบบกึ่งนี้ยืมสินมาลงทุนปลูกยางพารา ซึ่งหลังพบชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบทำนองเดียวกันอีกหลายราย โดยเฉพาะชาวกะเหรี่ยงที่ดำรงชีวิตด้วยการทำไร่หมุนเวียน เนื่องจากทางอุทยานมองว่าไร่หมุนเวียนคือป่า เนื่องจากไร่ที่ทำในปีที่แล้วปล่อยทิ้งไว้ 4-5 ปีพื้นที่นั้นก็จะคืนสภาพเหมือนกับเป็นป่า

โดยทางอุทยานใช้คำว่าขอคืน ซึ่งชาวบ้านรายใดที่ไม่มีอำนาจต่อรองก็ต้องคืน แต่หากเป็นชาวบ้านที่รวมกันเป็นเครือข่ายก็จะมี การต่อรองเพื่อขอพิสูจน์ว่าเป็นพื้นที่ทำประโยชน์แต่เดิมมานานแล้ว ดังนั้นข้อเสนอคือ “ให้มีการสำรวจจริงวัดพื้นที่โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายเจ้าหน้าที่รัฐกับชาวบ้าน” เพื่อกำหนดขอบเขตที่ชัดเจนว่าไร่หมุนเวียนของชาวบ้านกับป่าอะไรอยู่ จุดไหน และทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน

เล่าฟัง บัณฑิตเทอดสกุล ผู้ประสานงานศูนย์กฎหมายสิทธิชุมชน กล่าวว่า การใช้อำนาจและวิธีการทางทหารเข้าไปจัดการ ประเด็นป่าไม้ ผลที่ได้ก็ไม่ได้ทำให้พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั่วประเทศตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ กล่าวคือ ในปี 2556 มีพื้นที่ป่าอยู่ร้อยละ 31.57 จากนั้นในปี 2560 มีพื้นที่ป่าอยู่ร้อยละ 31.58 แทบไม่ได้เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใดเมื่อเทียบกับปัญหาที่ชาวบ้านได้รับ

นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ไม่ค่อยถูกพูดถึงเท่าที่ควร อาทิ ในการจัดสรรงบประมาณประจำปี งบประมาณ 2564 กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ทั้ง 2 กรม ได้งบประมาณรวมกันประมาณ 1.6 หมื่นล้านบาท ในจำนวนนี้ราวร้อยละ 60 เป็นงบบุคลากร รวมถึงงบด้านอนุรักษ์ป่า ในขณะที่งบประมาณสำหรับการแก้ไขปัญหาที่ดินถูกจัดสรรให้น้อยมาก ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานไม่สามารถดำเนินการได้

“การใช้วิธีการ เครื่องไม้เครื่องมือและทัศนคติเหล่านั้นมันไม่ได้ทำให้สังคมไทยได้พื้นที่ป่าขึ้นมา ไม่ได้นำไปสู่อะไรเลย มันมีแต่จะสร้างความสูญเสีย ระบบเศรษฐกิจที่เราควรจะใช้พื้นที่ป่าให้เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์และเป็นมิตรต่อระบบนิเวศ แต่ว่าเราก็ไม่ได้ใช้ แต่เรากลับใช้วิธีการว่า การที่ชุมชนเข้าไปใช้พื้นที่ป่าในรูปแบบใดก็ได้แล้วแต่เป็นความผิดและต้องทวงคืน เหล่านี้ถือว่าเป็นปัญหา” เล่าฟัง กล่าว

ผศ.ดร.ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ อาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งข้อสังเกตว่า ในขณะที่ที่กระแสโลกมีการพูดถึงเรื่องสิทธิชุมชน สิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง แต่สำหรับประเทศไทยนั้นทั้งกฎหมายและวิธีคิดของผู้ใช้อำนาจด้านการอนุรักษ์ยังไม่เปลี่ยน และย้ำว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้นั้น เป็นเรื่องสำคัญ” การมีส่วนร่วมคือการตรวจสอบได้ ซึ่งที่ผ่านมาได้ถูกพิสูจน์แล้วในหลายพื้นที่และหลายประเทศ ว่ามีประสิทธิผลมากกว่าการให้รัฐเป็นผู้จัดการทรัพยากรเพียงฝ่ายเดียว

“เรามีความรู้ในการจัดการป่าเยอะแยะมากมาย แต่รัฐเลือกใช้ความรู้แบบนิเวศวิทยากระแสหลัก ซึ่งความรู้แบบนี้คือแยกมนุษย์ออกจากธรรมชาติ เมื่อเอามาจัดการป่ามันก็เลยมีลักษณะแยกคนออกจากป่า ผมคิดว่าความรู้การจัดการป่า สังคมเรามันไม่ได้อัปเดตถึงขั้นเลือกทางเดียวแบบที่รัฐกำลังทำอยู่ ผมเสนอให้หาความรู้อื่นๆ ซึ่งมันมีอยู่หลากหลาย ยอมรับการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ ระหว่างคนกับป่า ป่าสมบูรณ์คนไม่ยากจนเราสามารถทำได้ ไม่ใช่จัดการแบบที่ผ่านมาป่าสมบูรณ์แต่คนยากจน” อาจารย์ไชยณรงค์ กล่าว

พรพนา กวียเจริญ กลุ่มจับตาปัญหาที่ดิน เสนอแนะว่า ต้องมีกลไกค้นหาข้อมูล เช่น จำนวนพื้นที่ที่ถูกยึดมีเท่าใด หากรัฐบาลต้องการออกกฎหมายหรือนโยบายใหม่มารับรองการทำกินในพื้นที่ป่า เพื่อให้ไม่เสียโอกาสในการแก้ไขปัญหา และการพิจารณาจะอย่างไร จะใช้เกณฑ์ใดบอกว่าใครเป็นนายทุน หรือจะสืบสาวประวัติศาสตร์ของที่ดินอย่างไร ซึ่งกลไกนี้ต้องมีองค์ประกอบที่หลากหลาย ไม่ใช่เพียงหน่วยงานภาครัฐฝ่ายเดียว ข้อมูลต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ รวมถึงในระหว่างพิสูจน์สิทธิ จะทำอย่างไรกับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบไปแล้ว

“ทำอย่างไรที่จะทำให้เห็นประเด็นปัญหา สางกลุ่มชาวบ้านผู้ได้รับผลกระทบและแนวทางที่จะแก้ไข แล้วต้องเอาพหุกฎหมายขึ้นมาแก้ คือชาวบ้านกลุ่มนี้ได้เสียสิทธิไปแล้ว กลับไปทำกินไม่ได้ แล้วยุคโควิดวิกฤติแบบนี้รัฐบาลควรมีนโยบายในเรื่องของ

การให้เขาได้กลับไปทำกินอย่างน้อยก็คือฟื้นฟูเศรษฐกิจ อันนี้ก็ควรเป็นอันหนึ่งซึ่งในฝ่ายนโยบาย ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งทาง สส. ก็คือสภาโดยตรงในขณะนี้” พรพนา กล่าว

ปิดท้ายด้วย สาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) จังหวัดตรัง พรรคประชาธิปัตย์ในฐานะคณะกรรมการธิการ (กมธ.) การที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร กล่าวว่า นโยบายทวงคืนผืนป่า กล่าวว่า ในยุคก่อนหน้านโยบายทวงคืนผืนป่าโดย คสช. นโยบายที่ดินของรัฐบาลในอดีตค่อนข้างดำเนินมาด้วยดีแล้ว เช่น ในปี 2554 ที่พรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาล มีการวางนโยบาย “โฉนดชุมชน” รวมถึงเริ่มจัดตั้ง “ธนาคารที่ดิน” และยุคหลังจากนั้นนโยบายก็มีความใกล้เคียงกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อคำสั่ง คสช. ที่ 64/2557 เรื่องนโยบายทวงคืนผืนป่า ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก จึงมีการออกคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ขึ้นมาโดยเน้นให้จัดการกับนายทุน แต่ก็ยังพบปัญหาคือ นโยบายทวงคืนผืนป่ากำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรายงานความคืบหน้าต่อ คสช. ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจึงทำงานภายใต้ความกดดันเพราะในเวลานั้นทุกภาคส่วนต้องยอมรับอำนาจ คสช. ในฐานะรัฐธำธิปัตย์แม้ว่าเจ้าหน้าที่เองก็ไม่เข้าใจความซับซ้อนของปัญหา ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลก่อนๆ ที่พยายามแก้ไขปัญหาก็ตาม

สาทิตย์ เสนอแนะทางแก้ปัญหาไว้ 2 ส่วน คือ 1.กรณีที่เป็นคดีความไปแล้ว ในอดีตเคยมีกรณีที่อัยการใช้อำนาจหน้าที่มีอยู่ตามกฎหมาย สั่งไม่ฟ้องหากเรื่องนั้นไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แต่เรื่องนี้จะทำให้หากมีการสั่งการทางนโยบายซึ่งรัฐบาลมองเห็นปัญหา เช่น กำหนดให้รวบรวมข้อมูลของแต่ละคดีว่าคดีใดไปถึงขั้นตอนไหนบ้าง หากเป็นคดีที่ยังไม่ถึงอัยการ หรือไปถึงอัยการแล้วแต่ยังไม่ถึงศาล และเป็นคดีของคนจน คดีที่อยู่ในระหว่างโต้แย้งเรื่องสิทธิ หรืออยู่ในกระบวนการแก้ไขปัญหาจะสามารถทำได้หรือไม่โดยให้อัยการสั่งไม่ฟ้อง

กับ 2.นโยบายที่รัฐบาลดำเนินการผ่านกลไกคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) หรือนโยบายแก้ปัญหาที่ดินทำกินในที่สาธารณะต่างๆ เรื่องนี้ต้องดำเนินการต่อไป หากพบว่าใครเป็นคนจนไม่มีที่ไปจริงนโยบายเหล่านี้ต้องถูกนำไปใช้ ให้คนยากจนดังกล่าวหลุดออกจากนโยบายทวงคืนผืนป่า อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าในการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2565

พบว่า งบที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของประชาชนนั้นถูกตัดไปเป็นจำนวนมาก รวมถึงสำนักงาน คทช. ก็ไม่มีงบประมาณที่จะไปดำเนินการด้วย แต่ในนโยบาย คทช. เมื่อมีมาแล้วก็ต้องดำเนินการต่อไปควบคู่กับการแก้ไขปัญหาความที่เกิดจากนโยบายทวงคืนผืนป่า เพราะไม่มีทางเลือกอื่น เพราะหากปล่อยไปเช่นนี้ ความสลับซับซ้อนเรื่องที่ดินจะกลายเป็นชนวนความขัดแย้งที่รุนแรงได้ง่ายที่สุดซึ่งไม่อยากเห็นสิ่งนั้นเกิดขึ้น “ปัญหานี้มันใหญ่เกินกว่าที่จะให้ใครกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมาตัดสินใจมันเป็นปัญหาระดับชาติที่รัฐบาลต้องทำร่วมกับทุกภาคส่วน” สาทิตย์ กล่าวในท้ายที่สุด

“โฉนดชุมชน” เป็นนโยบายรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์สมัยที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี (ปี 2552-2554) เป็นการนำที่ดินที่มีลักษณะเป็นป่าเสื่อมโทรมมาจัดสรรให้ประชาชนเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน โดยถือครองร่วมในลักษณะชุมชน มีคณะกรรมการชุมชนเป็นผู้ดูแล ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของปัจเจกบุคคล เพื่อป้องกันไม่ให้นำที่ดินไปขายให้กับบุคคลภายนอกชุมชน แต่สามารถส่งมอบเป็นมรดกให้กับทายาทตามกฎหมายได้ ส่วน “ธนาคารที่ดิน” นั้นเกิดขึ้นมาในฐานะสถาบันการเงินที่สนับสนุนการจัดหาที่ดินให้กับผู้มีรายได้น้อย